

ПЛАНШЕТ І МИСТЕЦЬКА ОСВІТА

У статті розглядається можливість використання планшетів в мистецькій освіті. Наведені особливості програмного забезпечення для планшетів та смартфонів, що може бути корисним вчителям мистецьких дисциплін.

Розвиток науки і техніки впливають на всі сторони життя. Комп'ютер, ноутбук, нетбук, інтерактивна дошка, мультимедійний проектор – не повний перелік засобів оптимізації освіти. Сучасний навчально-виховний процес уже не можливо уявити собі без використання інформаційно-комунікаційних технологій.

Активне освоєння сучасних програмно-технічних засобів і навчальних технологій, включення їх в навчальний процес є необхідною умовою і мистецької освіти. Графіка, анімація, фото, відео, звук і текст, сполучені в однорідному цифровому представленні і керовані інтерактивним інтерфейсом утворюють віртуальне інтегроване інформаційне середовище, в якому користувач набуває якісно нових можливостей не лише для сприймання знань, але і для розвитку здібностей оперувати цими знаннями.

Інтерактивність, багатоканальність, структуризація і візуалізація інформації при застосуванні мультимедійних навчальних середовищ сприяють посиленню мотивації того, хто навчається і активізації його пізнавальної діяльності, що підвищує ефективність навчання.

На світовому освітньому ринку є багато готових мультимедіа-продуктів – енциклопедії, словники, навчальні ігри, гіпертекстові довідники, презентації, активні навчальні середовища, які забезпечують навчально-виховний процес графічними об'єктами (портрети композиторів, виконавців, художників; зображення музичних інструментів, нотних текстів; репродукції картин; лібрето

до опер та балетів, мюзиклів); звуковими об'єктами у цифровому форматі (фонотеки цифрової музики українських, російських, зарубіжних композиторів, обробок класики в сучасній інтерпретації, фонограми до пісень та багато іншого матеріалу); оцифрованими відеофрагментами (фільмів, мультфільмів, концертів, сцени з вистав, опер, балетів тощо).

Поступово у міру набуття практичного досвіду у педагогів з'являється інтерес до самостійного створення комп'ютерних засобів, обумовлений потребою в авторських методиках проведення занять, необхідністю вирішувати освітні завдання в умовах інформатизації освіти. Використовуються в основному стандартні програми компанії Майкрософт.

Застосування інформаційних технологій одразу ж піднімає заняття на якісно новий рівень.

Цікавим і необхідним, на нашу думку, програмним забезпеченням для мистецької освіти є нотні редактори, які дозволяють набирати текст (як нотний, так і буквений), вільно змінювати його, копіювати, переміщати частини, формувати й видавати на друк (на принтер або на типографську машину). Програми комп'ютерної нотації можуть ще й відтворювати, програвати набраний нотний текст. Причому, цей текст може бути найвищого ступеня складності, технічно недоступний для виконання жодному віртуозові. Кожний музичний інструмент електронної партитури прозвучить своїм тембром, більш-менш схожим на дійсний інструмент. Тональність і темп виконання користувач може вільно змінювати.

При всьому розмаїтті своїх можливостей комп'ютер далеко не єдиний цифровий прилад, що привертає увагу музикантів-дослідників і педагогів. В останні роки з'явилося безліч нових цифрових медіа-засобів. Смартфони, цифрове аудіо (компакт-диски, мінідиски, MP-3), цифрове відео, цифрове телебачення, електронні книги, системи обміну текстами, відеоігри – все це розглядається як допомога або перешкода в практиці музичної освіти [2].

Зупинимося детальніше на можливостях використання в навчально-виховному процесі планшета.

Особливість планшетів у мобільності. На відміну від нетбуків планшет зручніше використовувати при навчанні поза стінами класної кімнати. Він компактний і його легко можна носити з собою, робити нотатки стоячи, на ходу, без використання опорної поверхні (столу).

Опціональна наявність 3G дозволяє використовувати його в мережі Інтернет навіть на виїзді – у парках, за містом, в лісі. Вбудована веб-камера з мікрофоном для відеоконференцій дуже зручна для дистанційного спілкування і в т.ч. дистанційної освіти. Можливість використання «на ходу» великої кількості довідників та енциклопедій для пошуку інформації, пошуку інформації в мережі Інтернет.

Планшети можуть допомогти вчителю заощадити час при підготовці до уроку. Наприклад, час, для того, щоб дістатися на роботу в міському громадському транспорті, в електричці, на дачі, в селі можна повноцінно використати з цією метою.

Особливості введення інформації в планшетний комп'ютер дозволяють ліквідувати такого посередника, як клавіатуру. Можливість рукописного введення і контролю написання може ефективно використовуватися для навчання навичкам каліграфії, причому найчастіше більш ефективно, ніж робота з учителем. Рукописне введення дозволяє підключити до процесу навчання моторну пам'ять, принаймні, на більш високому рівні, ніж при використанні клавіатури. Але підключивши до планшета клавіатуру ми можемо використовувати планшет і для введення тексту так само зручно, як нетбук [5].

Сенсорний екран планшета має таку чудову особливість, як інтерактивність.

Використовуючи унікальну функцію інтерактивної взаємодії можна створювати навчальні комплекси з такою конфігурацією: 1. Головна станція: центр збору інформації або управління різними об'єктами, яка з'єднується з планшетами вчителя і учнів по бездротовому каналу. 2. Учнівські планшети, взаємодіючі між собою із головним пристроєм. 3. Великий екран, на який

виводиться графічна або текстова інформація з учительського (або учнівського) планшета.

Цей напрямок є сьогодні найбільш розробленим. Про їх використання в освіті вже неодноразово писалося.

Умовою успішного використання планшета на заняттях є надійне програмне забезпечення і постійне оновлення обладнання.

Пріоритетом в організації навчального процесу з використанням ІКТ може стати надання учню/студенту максимальної свободи у виборі та використанні джерел інформації; стимулювання його самостійної роботи; індивідуалізація навчання і заміна регулюючої функції педагога на консультаційну та контролюючу [1].

Підвищити ефективність роботи педагогів і студентів/учнів в навчальному процесі дозволяє використання сервісу Windows Live, який має надзвичайно розвинені комунікаційні можливості.

Навчальне веб-середовище дозволяє учням різних класів, шкіл та країн обговорювати музичну продукцію, обмінюватися нею і навіть створювати спільні музичні композиції. Подібне спілкування можливо в письмовому, аудіо- та відео форматі [2].

Сила планшета саме в тому, що дозволяє проводити навчання поза стінами класної кімнати. Наприклад, в американському місті Фінікс (штат Арізна) вже понад 20 років працює програма дистанційного навчання. На даний момент слухачами онлайнкурсів, що дозволяють вивчати шкільні предмети прямо з екрану планшета, є близько 3500 осіб і ця цифра постійно зростає.

Ще один цифровий прилад, що привертає увагу музикантів-дослідників і педагогів – смартфон. Перевага його – у потенційній повсюдності. Вони дозволяють відтворювати анімацію та відеосюжети, що дозволяє оживити процес прилучення учнів до необхідних теоретичних понять, історичними відомостей, сприяє зростанню інтересу до музичного навчання в цілому.

В зв'язку з цим виникають ключові питання: як вчителі використовують їх поряд з багатьма іншими цифровими засобами в різних видах навчальної діяльності? Чи можуть вони змінити педагогічні підходи, щоб відповісти потребам часу? [25].

Використання планшету, смартфона спонукають учнів до активної участі в процесі і потребує іншої культури педагогічної діяльності.

На базі Факультету поведінкових наук Університету Хельсінкі створено навчальну лабораторію Мінерва Плаза, де смартфони, планшети iPad та інші сучасні технології є звичайними атрибутами.

«Це – навчальне середовище майбутнього як для вчителів, так і для учнів, які можуть потім переймати ці методи і переносити їх у свої навчальні заклади, - розповідає менеджер проекту Оскарі Салми. Сенс не стільки в тому, щоб обігнати розвиток технологій, скільки в тому, щоб навчити викладачів правильно їх використовувати. Тут дуже важливо, щоб можна було трансформувати навчальний простір, а також можна використовувати і інші методи, наприклад драматургічні, театралізовані».

У лабораторії 12 планшетів iPad і 12 смартфонів Nokia Lumia, налаштування яких дозволяють використовувати їх для роботи в цьому просторі. На пристроях встановлена програма Flinga – додаток, розроблене молодіжною компанією Nordtouch і що дозволяє підключати мобільні гаджети до технічних засобів навчання в класі [6].

Такі лабораторії прокладають шлях для неперервного інноваційного розвитку навчальних середовищ завтрашнього дня. У контексті подальшого розвитку технологій і педагогічних досліджень такі середовища можуть стати основою для розробки абсолютно нових підходів та методик.

Наука не стоїть на місці. І ось таке навчання з комп'ютерів, ноутбуків, планшетів, смартфонів дуже перспективне, і головна його перевага – компактність і швидкий доступ до навчальних матеріалів.

Кілька світових виробників представляють власні дитячі планшети. Як правило, вони виконані з міцного жорсткого пластика і мають досить невеликі

розміри. Як і звичайні планшети, вони оснащені сенсорними екранами і камерою, а стандартне програмне забезпечення включає в себе музичний і відеоплеєр, а також додаток для редагування фото. Незважаючи на те, що можливості дитячих планшетів обмежені, інтерфейс, продуманий і розроблений спеціально для дітей, робить роботу з ним для дитини простою і цікавою. Усі дитячі планшети дають можливість установки розвиваючих програм для дітей і дозволяють батькам при бажанні контролювати дії з планшетом і час його роботи.

Це потужний навчальний інструмент, гнучкий, зручний, здатний відкрити перед дитиною новий світ можливостей. Планшет використовується в розвиваючих цілях, для знайомства зі звуками, музикою, отримання знань і певних навичок [3].

Використання сучасних інформаційних технологій вносить істотні зміни в освітній процес: все більше навчальних програм складається з урахуванням можливостей, що відкриваються при роботі з мультимедіа-технологіями.

Аналіз уже наявних на ринку освітніх програм для планшетів говорить про те, що приблизно третина з них використовують музичні можливості планшетів. Цьому сприяє досить потужна акустична підсистема, що дозволяє використовувати планшет в якості мультимедійного центру та наявність сенсорного екрану, який дозволяє малювати інтерфейс різних музичних інструментів набагато більш природно, ніж використання клавіатурного комп'ютера.

Напевно музикантам будуть цікаві деякі програми та додатки, які вони можуть використовувати у своїй роботі.

Наприклад невеликий музичний редактор **Music Riff Studio** в першу чергу призначений для створення начерків, свого роду музичних «заміток». З його допомогою можна створити, багатодоріжкову композицію з використанням вбудованих інструментів - ударних, гітар, баса та інших. Доступні тільки вбудовані інструменти, підтримки сторонніх плагінів не передбачено. Втім, для чорнового варіанту цього достатньо: можна прописати в

Music Riff Studio ритм-секцію і на її основі згодом допрацьовувати композицію в інших редакторах.

Інтерфейс програми спеціально пристосований для роботи на невеликих екранах смартфонів. Хоча, безумовно, краще працювати з нею на планшетах.

KLK Music – це компактна програма по завантаженню музичних композицій прямо з інтернету у власну бібліотеку медіафайлів. Крім усього цього KLK Music дозволяє конвертувати скачані треки в мелодії. Додаток також дозволяє ділитися посиланнями на викачані композиції або ж пересилати файли цілком за допомогою сучасних бездротових технологій, таких як bluetooth та WI-FI.

Програма DJ Player – простий і дуже зручний музичний редактор для андроїд, на якому можливо потренуватися в уміннях компонувати різні семпли для складання музичних композицій. Додаток має інтуїтивно-зрозумілий інтерфейс, зручні настройки, великі можливості для реалізації власних здібностей (близько 1000 семплів).

AudioTagger дозволяє редагувати mp3, mp4, ogg, flac, wma теги; завантажувати обкладинки альбомів і тексту пісень через Amazon; прописувати теги для цілого альбому; пошук композицій на SD карті одним кліком.

EasyBand Studio – програма для створення музики, яка має свої особливості: авто-акомпанемент; кожен стиль має 2 варіанти інтро і закінчення шаблону; кожен варіацію можна застосувати для окремих акордів або до всієї частини композиції; зменшення окремих інструментів для прослуховування обраних; експорт проектів в WAV і MIDI файли.

Piano Perfect. Додаток пропонує кілька клавірних музичних інструментів, включаючи фортепіано, орган, синтезатор, ксилофоні музичну шкатулку. Кожен з них має свій власний звук. Крім цього можна підлаштувати звучання інструменту. Доступне відображення клавіатури як в один, так і в два ряди. Ви можете просто пограти якісь мелодії і навіть записати відео своєї гри або лише музику.

Створювати музику прямо на своєму смартфоні дає можливість додатку **PocketBand.** Величезний список різних звукових ефектів, які можна прослухати і додати на графічне поле, задовольнить навіть найвибагливіших.

Ringdroid – дозволяє як редагувати, так і створювати аудіозаписи. Ви можете відкривати існуючі аудіофайли для прослуховування. Прокручують форма сигналу має п'ять значень масштабу. Ви маєте можливість встановити точки початку і кінця, використовуючи сенсорний інтерфейс. Форма сигналу може прокручуватися автоматично. Відтворення може починатися з обраної Вами ділянки. Управління абсолютно просте – для здійснення цієї функції Ви повинні всього лише тапнути в потрібному місці. Існує можливість збереження нового файлу на карту пам'яті, а також вибір його як рингтону. Створена Вами мелодія може звучати як сигнал будильника, нагадування або просто програватися як музичний твір. До того ж додаток відкриває можливість записувати навколишні Вас звуки, а потім редагувати їх.

Як бачимо, останнім часом з'явилося безліч перспективних педагогічних розробок, пов'язаних з інтернетом, комп'ютерними програмами і недійними засобами націлених на набуття учнями музичних компетенцій.

Список використаної літератури

1. Андрюшкова В.А. Планшет как средство управления лекцией-презентацией // Информационные технологии в образовании. – 2005. - №2(6). – С. 13-14.

2. Красильников І.М. Зарубежные ученые об информационно-компьютерных технологиях как средстве формирования музыкальных компетенций [Электронный ресурс] // Педагогика искусства . – 2012. - №2. – Режим доступа : <http://www.art-education.ru/AE-magazine/>.

3. Обучающие планшеты для детей [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://econet.ua/articles/3970-obuchayuschie-planshety-dlya-detey>.

4. Ленс С. ОС Android и образование: можно ли научить планшетом? [Электронный ресурс] / Сергей Ленс. – Режим доступа : <http://android-mobile.ru/expert/os-android-i-obrazovanie-mozhno-li-nauchit-planshetom-1340871820>.

5. Планшет в образовании. Образовательная галактика Intel. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://edugalaxy.intel.ru/?automodule=blog&blogid=7580&showentry=2907>.

6. Раутакоур А. Финляндия – за обучающие методы будущего [Электронный ресурс] / Раутакоур А. – Режим доступа : <http://finland.fi/Public/default.aspx?contentid=265587&nodeid=37605&culture=r>.